

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІКОНОПИС

Освітня програма **«Образотворче мистецтво»**

Першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність **023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 8 від «18 »01. 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Іконопис
Викладач (-і)	Попенюк Юлія Анатоліївна - кандидат мистецтвознавства, доцент
Контактний телефон викладача	+380678112523
Е-mail викладача	yuliya.popenyuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	42 кредити ЄКТС, 1260 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації із студентами проводяться відповідно до графіку розміщеного на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Програма навчальної дисципліни "Іконопис" є вельми важливою для збереження та розвитку української культурної спадщини. Вона охоплює широкий спектр аспектів сакрального мистецтва, зокрема українське народне малярство на склі та народну ікону, церковне малярство, монументальне сакральне малярство та сучасні тенденції в іконописному мистецтві.</p> <p>Важливим елементом програми є поєднання теоретичних лекцій з практичним курсом, де велика увага приділяється самостійній роботі студентів. Це надає студентам можливість не лише засвоїти теоретичні знання, але й розвивати власні творчі навички та майстерність.</p> <p>Зазначене значення ікони в українській культурній традиції, як елементу культури та мистецького явища, відображає важливість вивчення іконопису як не лише релігійного, але й культурного явища, що визначає духовне та художнє обличчя європейської культури.</p> <p>Мета навчального курсу "Іконопис" виокремлює його як засіб формування високої художньої культури та розвитку творчих якостей майбутніх фахівців. Цей підхід не лише навчає техніці, але й сприяє розвитку творчого мислення та глибоких духовних характеристик мистців. Дана дисципліна має на меті допомогти виховати кваліфікованих художників та педагогів, здатних не тільки передавати знання, але і підтримувати розвиток індивідуальної художньої та духовної особистості.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Спеціалізація з іконопису – це дисципліна за вибором студента, введення якої дозволяє поглиблено вивчити іконопис, як вид образотворчого мистецтва, ознайомитись з багатою спадщиною українського християнського мистецтва, зрозуміти принципи його образотворення та унікальність і багатогранність української ікони в східно-християнській мистецькій традиції.</p> <p>Основною метою і завданням курсу є оволодіння технологією і технікою іконопису та застосування набутих знань і навичок у власній мистецькій та педагогічній діяльності.</p> <p>Метою викладання дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготувати фахівця з високим рівнем іконописної майстерності, здатного самостійно творчо вирішувати завдання художньої і педагогічної діяльності. <p>Основні цілі викладання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – познайомити студента з технологіями і техніками іконописання; – навчити студента орієнтуватись у видах сакрального мистецтва, користуватись виражальними засобами, стилістикою та мовою іконопису; – виробити знання, уміння і навички, які дозволять студентові самостійно виконувати творчі іконописні завдання, а також застосовувати їх в іншій мистецькій діяльності. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Програмні компетентності

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно просторового та візуального середовища.

ФК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ФК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 7. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого мистецтва, та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	396
самостійна робота	852

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3,4,5,6,7,8	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	2,3,4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
2 курс III семестр. (Залік).			
Модуль 1. Особливості техніки жовткової темпери.			
Тема 1. Короткий огляд історії виникнення та розвитку ікономалярства. Особливості техніки жовткової темпери.	2		
Тема 2. Практична робота. Копія лику української ікони 14-16 століття візантійського стилю. <i>Формат</i> : 30 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : дошка, левкас, жовткова темпера.		30	50
Тема 3. Практична робота. Творча робота «Спас Нерукотворний» або «Ангел охоронець». <i>Формат</i> : 30 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : дошка, левкас, жовткова темпера.		30	40
Тема 4. Практична робота. Копія народної ікони на склі Гуцульщини та Покуття. <i>Формат</i> : 40 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : скло, туш, акрил.		13	60
2 курс IV семестр. (Екзамен).			
Модуль 2. Ікони намісного ряду іконостасу.			
Тема 5. Особливості ікон намісного ряду іконостасу.	2		
Тема 6. Практична робота. Копія ікони візантійського стилю з намісного ряду іконостасу. <i>Формат</i> : 40 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : дошка, левкас, жовткова темпера.		50	80
Тема 7. Практична робота. Творча ікона з одно- або двофігурною композицією «Богородиця Одигітрія», «Христос Пантократор», «Святий Миколай», тощо. <i>Формат</i> : 40 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : дошка, левкас, жовткова темпера.		38	100
3 курс V семестр. (Залік).			
Модуль 3. Особливості іконографії празникового та страсного циклу.			
Тема 8. Лекція. Іконографічні особливості сюжетів празникового та страсного циклу іконостасу.	2		
Тема 9. Практична робота. Копія ікони з складною багатофігурною композицією з празникового чи страсного циклу.		30	60

<i>Формат</i> : 40 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : дошка, левкас, жовткова темпера.			
Тема 10. Практична робота. Творча ікона з дво- або трифігурною композицією з празникового циклу. <i>Формат</i> : 40 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : дошка, левкас, темпера, акрил.		28	60
3 курс VI семестр. (Екзамен).			
Модуль 4. Сучасна українська ікона			
Тема 11. Сучасна українська ікона.	2		
Тема 12. Практична робота Копія української середньовічної ікони типу „Розп’яття”, „Вигнання з раю”, „Зняття з хреста” та ін. з оголеною фігурою. <i>Формат</i> : 50 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : дошка, левкас, темпера, акрил.		30	60
Тема 13. Творча робота. Іконографічна інтерпретація оголеної фігури. <i>Формат та розмір</i> : за вибором студента.		28	60
4 курс VII семестр. (Екзамен).			
Модуль 4. Житійна ікона.			
Тема 14. Українські житійні ікони XIV- XVI століть.	2		
Тема 15. Практична робота. Копія української житійної ікони XIV- XVI століть. <i>Формат</i> : 60 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : дошка, левкас, жовткова темпера.		53	110
Тема 16. Практична робота. Творча житійна ікона вибраного святого традиційно шанованого в Україні. <i>Формат</i> : 60 см по більшій стороні; <i>матеріали</i> : за вибором студента.		50	100
4 курс VIII семестр. (Екзамен).			
Модуль 5. Хатні ікони.			
Тема 17. Характеристика хатніх ікон для домашнього іконостасу.	2		
Тема 18. Практична робота. Створити композицію з хатніх ікон (Богородиці, Ісуса Христа, Святих заступників) для домашнього іконостасу. <i>Формат та розмір</i> : за вибором студента.		58	120
6. Система оцінювання дисципліни			

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання результатів навчання проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, встановлення якості набутих компетенцій, формування рейтингу успішності, мотивації студентів до систематичної праці. Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах систематичності, об'єктивності, прозорості та рівності вимог.

Контрольні заходи включають поточний контроль, проміжний контроль, підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться впродовж семестру та включає перевірку поетапної роботи над завданнями. Проміжний контроль проводиться наприкінці логічно завершеної практичної роботи у формі відкритих оглядів, на яких можуть бути присутні викладачі кафедри.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці кожного семестру у формі кафедрального огляду, організованого студентами у формі експозиції. За результатами такого огляду виставляється залікова чи екзаменаційна оцінка.

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника:

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf

Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Іконопис» проводиться у формі (заліку – 3 і 5 семестри, екзамену – 4, 6, 7 і 8 семестри.

Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Шкали оцінювання		
університетська	національна	шкала ЄКТС
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79		C
60-69	задовільно	D
50-59		E
26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F

Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, а також складання заліку чи екзамену.

Загальна система розподілу балів за різні види робіт.

2 курс III семестр. (Залік).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 2	20
Тема 3	20
Тема 4	20
Самостійна робота	
Тема 2	20
Тема 3	10
Тема 4	10
Заг. к-ть	100

2 курс IV семестр. (Екзамен).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 6	15
Тема 7	15
Самостійна робота	
Тема 6	10
Тема 7	10
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

3 курс V семестр. (Залік).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 9	30
Тема 10	30
Самостійна робота	
Тема 8	20
Тема 9	20
Заг. к-ть	100

3 курс VI семестр. (Екзамен).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	

Тема 11	15
Тема 12	15
Самостійна робота	
Тема 11	10
Тема 12	10
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

4 курс VII семестр. (Екзамен).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 15	15
Тема 16	15
Самостійна робота	
Тема 15	10
Тема 16	10
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

4 курс VIII семестр. (Екзамен).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 18	42
Самостійна робота	8
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

Вимоги до письмової роботи

Студенти виконують творчі завдання із **самостійної роботи**. Під час самостійної роботи студенти виконують творчі роботи згідно тематики та завдань визначених викладачем. Це завдання переважно стосуються пошуку композиції, рисунку та кольорового вирішення ікони. Підготовчим етапом ескізування є виконання замальовок ликів, рук, бганок одягу святих та інших складових елементів композиційного вирішення ікони.

Конвертація балів за самостійну роботу:

3,5 семестр

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		20
4		15
3		10
2		-

4,6,7 семестр

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		10
4		8
3		5
2		-

8 семестр

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		8
4		6
3		4
2		-

Практичні заняття

Система оцінювання практичних занять визначена у Положенні про «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».

Конвертація балів з навчальної дисципліни за кожен тему практичного заняття:

3 семестр:

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		20
4		15
3		10
2		-

4, 6, 7 семестр:

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		15
4		12
3		8
2		-

5 семестр:

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		30
4		24
3		15
2		-

8 семестр:

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		42
4		34
3		26
2		-

Умови допуску до підсумкового контролю

Умови допуску до підсумкового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) та згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету:

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Студент допускається до семестрового контролю при відсутності пропусків занять та виконанні усіх видів робіт передбачених силабусом навчальної дисципліни.

Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав менше ніж 25 балів. У цьому випадку йому у відомості робиться запис “не допущений” і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача кафедри, виконання у визначений кафедрою строк, здобувачем вищої освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.

Підсумковий контроль

Вивчення дисципліни передбачає залік в кінці 2 та 3 семестра.

Залік виставляється на останньому занятті. Оцінка у 100 – бальній шкалі формується як сума балів за практичні заняття та самостійну роботу студента.

Вивчення дисципліни передбачає складання всіма студентами екзамену у письмовій формі в кінці 4, 6, 7, 8 семестра.

На екзамен вноситься окреме завдання, яке передбачає контроль навичок і знань з дисципліни «Іконопис», здобутих студентами під час навчального семестру. Протягом часу, який виділений на екзаменаційне завдання з дисципліни, студент повинен розробити композиційне та кольорове вирішення ікони, тематика якої повинна відповідати змістовому модулю (формат А-4, матеріали : олівець, папір, акрил, гуаш, кольорові олівці).

Конвертація балів за екзамен:

Національна шкала оцінювання	Конвертація у бали
5	45-50
4	35-44
3	25-34
2	-

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами практичних творчих робіт, замальовок тощо.

Академічна доброчесність:

Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:

1. Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;

3. Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацювання літератури із лекційних курсів.

Додаткові бали

Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.

Неформальна освіта

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

1. Рекомендована література

1. Александрович В. Західноукраїнські малярі XVI століття. Львів, 2000. 310 с.
2. Бендюк М. 150 святинь Великої Волині / М. Бендюк, В. Луц, О. Харват. Рівне : ВД«Укрпол», 2011. 223 с.
3. Богомолец, О. В. (2021). Іконопис: барокова ментальність українців. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18076/1/Bogomolets.pdf>
4. Гелитович М. Ікони Старосамбірщини XIV– XVI століть зі збірки Національного музею у Львові імені Андрея Шептицького. Львів : Свічадо, 2010. 240 с.
5. Димитрій (Ярема), Патріарх. Іконопис Західної України XVI – поч. XVII ст. наук. ред. М. Гелитович ; упоряд. К. Маркович. Львів : Друкарські куншти, 2017. 595, (1) с. : іл.
6. Жолтовський П.М. Український живопис XVII – XVIII ст. К.: Наук. думка, 1978. 327 с., іл.

7. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні XVI – XVIII ст. К.: Наук.думка, 1983. – 179 с., іл.
8. Іванчо І. Ікона та літургія./ Пер. з угорськ. о. Л. Пушкаш. Іванчо Іштван. Львів: Свічадо, 2009. 500с.
9. Катрій Юліан. Пізнай свій обряд. Львів: Свічадо, 2004. 471 с.
10. Комарницький, А. С. "ІКОНОПИС ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА (КІН. XI–СЕРЕДИНИ XIV СТ.): СИНТЕЗ УНІВЕРСАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО." Мистецтво України в контексті інтеграції з художньою культурою Заходу (до 40-річного ювілею кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації ПНУ): збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 19-20 жовтня 2023 р. Івано-Франківськ: Поліграфія «Зебра», 2023. 229 с. (2023): 75. <http://surl.li/pxvdr>
11. Косів Р. Церковне мистецтво риботицького осередку 1670-1760-х років: майстри, іконографія, художні особливості : дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.05. / Львівська національна академія мистецтв. Львів, 2019. 474 с.
12. Косів Р. Р. Ікона «Богородиці Замилування з Єсеєвим Древодом» кінця XVII ст. з церкви у Войнилові на Івано-Франківщині: мотиви та символіка іконографії. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2020. №2. С. 94-98.
13. Косів, Роксолана Романівна. "Творчість Стефана, маляра Пашецького (1730-ті роки): атрибуція й стилістична характеристика в контексті українського іконопису." (2020). <http://surl.li/pxuuy>
14. Креховецький Я. Богослов'я та духовність ікони. Львів: Свічадо, 2000. 184 с.
15. Крип'якевич І. Історія української культури / за загальною редакцією І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. К.: Либідь, 2002. 656с.
16. Лесів Т. Естетичний та соціальний вимір сучасного іконопису. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2019. Вип. 3. С. 377–381.
17. Лесів Т. Іконопис сьогодні: професор Роман Василик і кафедра сакрального мистецтва. Вісник Львівської національної академії мистецтв. Львів, 2019. Вип. 39. С. 53–72.
18. Лєпахін В. Ікона та канонічність / Пер. з рос. Т. Тимо. – Львів: Свічадо, 2001.- 288 с.
19. Лубський В.І. Релігієзнавство : Підручник. – К.: Академвидав, 2003. - 432 с.
20. Новікова К. На перехресті світу і духу. Короткий нарис про сакральний живопис України. – К.: Темпера, 2013.- 328 с. іл..
21. Овсійчук В.А. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. – К.:Дніпро, 2001. – 444с.
22. Овсійчук В.А. Майстри українського барокко. Жовківський художній осередок. К. : Наукова думка, 1991. 400 с.
23. Овсійчук В. Нариси з історії українського мистецтва. Українське мистецтво XIV – першої половини XVII століття. К.: Мистецтво, 1985. 176 с.
24. Овсійчук В. Оповідь про ікону. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2000. – 297 с.
25. Овсійчук В. Українське малярство X – XVIII століть. Проблема кольору. Львів: Інститут народознавства НАН України, 1996. 480с.

26. Откович В.П. Народна течія в українському живопису XVII – XVIII століть/ АН УРСР. Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т.Рильського. Львівське відділення. Відп. Ред.М.І.Моздир.- К.: Наукова думка, 1990. 94 с.
27. Откович В. Українська ікона XIV – XVIII століття. Львів: Світло і Тінь,1999. – 97 с.
28. Откович В. Українська народна ікона / Альбом. – Л.: Ліга-Прес; 2010.-100 с., іл.
29. Свенціцька В., Сидор О. Спадщина віків. Львів: Каменяр, 1990. – 72 с.
30. Свенціцька В. Світ очима народних майстрів. Українське народне малярство XIII – XX століть. К.: Мистецтво, 1991. 304 с.
31. Семчишин Гузнер О. Модест Сосенко (1875-1920): монографія. Львів : Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького, 2020. 468 с.
32. POLYVACH, Mariia. "ІКОНОПИС НА ТЕРЕНАХ РУСІ." АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК (2022): 202217. http://aphn-journal.in.ua/archive/55_2022/part_2/55-2_2022.pdf#page=17
33. Chumachenko, Olena. "ІКОНОПИС ЯК ОБРАЗОТВОРЧА СКЛАДОВА ОБРЯДОВО-РИТУАЛЬНОГО ENTERTAINMENT У КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ КИЇВСЬКОЇ РУСІ." Культура і сучасність 2 (2022): 141-145. <http://surl.li/pyprn>

Допоміжна

1. Микола Бідняк. Живопис, графіка. Книга-альбом. К. : Мистецтво, 2008. 608 с.
2. Станкевич М. Словник українського сакрального мистецтва / Михайло Станкевич, Софія Боньковська, Роман Василик, Людмила Герус, Ростислав Забашта; В.о. НАН України. Ін-т народознавства; Наук. ред. Михайло Станкевич. Львів : Ін-т народознавства НАН України, 2006. 288 с.
3. Степовик Д. Історія української ікони X – XX століть. К.:Либідь, 2008. 440с.
4. Український іконопис XII-XIX ст. з колекції НХМУ : Альбом / упоряд. Ю. Литвинець ; авт. ст. Л. Членова. - Хмельницький : Приватна фірма "Галерея"; К. : ТОВ "Артанія Нова", 2005. - 256 с.: іл.

Інформаційні ресурси

1. Релігійно-Інформаційна Служба України https://risu.ua/about_us
2. Нариси з історії українського мистецтва <https://ukrartstory.com.ua/tekst-statti/ikonopis-chastina-2.html>

Викладач _____ доц. Попенюк Ю.А.